

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 16. januar 2009.

Obama er en fuser

20. januar vil Barack Obama formelt blive indsat som USAs 44. præsident.

Der vil være følelseladede taler omkring den historiske valgsejr og om det folkelige engagement, som hans kampagne i høj grad byggede på. Netop derfor er der også al grund til at pege på gabet mellem hans håbefulde støtter på den ene side og realiteternes verden på den anden.

Helt elementært har Obama aldrig selv påstået at ligge særligt langt til venstre, snarere tværtimod. Allerede i slutningen af valgkampen, hvor Obama rykkede længere ind på midten – som i USA ligger et godt stykke længere til højre end i Europa – begyndte mange af hans støtter at ytre sig kritisk og uroligt omkring det kommende regeringsprogram. Med udnævnelsen af de nye ministre er der heller ikke meget, der smager af revolution og store omvæltninger. Obama har knapt nok givet lunser til Demokraternes egen venstrefløj.

Mange har sammenlignet Obama og hans ønske om en ny "Green Deal" med Demokraternes Franklin Roosevelt, der blev USA's præsident under den store depression i 1930'erne. Men Roosevelts dagsorden var at redde kapitalismen – han leverede ikke flere socialreformer, end han blev tvunget til af strejker, demonstrationer og en særdeles aktiv og selvbevidst fagbevægelse.

Og selv om begejstringen for Obama og hans innovative valgkampagne ganske rigtigt var stor, er der alligevel grund til at minde om de andre og mere kritiske stemmer i valgkampen. F.eks. var der over 800.000 vælgere, der satte kryds ved enten den progressive Ralph Nader eller De Grønnes Cynthia McKinney. I flere meningsmålinger havde Nader på landsplan støtte fra 3-6 % af befolkningen, og i en række stater var han den foretrukne kandidat for op imod 10 % af vælgerne.

Både Naders og De Grønnes kampagner var langt mere direkte og vidtgående i deres systemkritik, end Demokraterne nogensinde har været i nærheden af – og som de aldrig nogensinde har ytret ønske om at forbinde sig med. På grund af valgsystemet, hvor vinderen tager det hele, fungerer USA reelt alligevel som et topartisystem. Begge partier i dette system er totalt afhængige af tilskud fra de store banker og kapitalistiske koncerner, som med deres enorme økonomiske ressourcer samtidig sikrer, at de andre kandidater på valgdagen kun sjældent har en chance.

For mange aktivister i antikrigs- og miljøbevægelsen, fagbevægelsen og fra bevægelserne for homoseksuelles rettigheder er der med andre ord temmelig langt til den moderate advokat og partipolitiker Barack Obama, der har lovet at bruge endnu flere penge på militæret, håber på aftaler med Republikanerne og som tror, at gamle nyliberale høge fra Clinton-tiden kan være budbringere for den "forandring", som han oprindeligt gik til valg på.

Dette er Obamas rolle i det politiske spil i USA, og det har historisk været Demokraternes rolle.

Inden for det fastlåste to-parti-system præsenterer de ved de fleste valg en knap-så-slem politik. Det betyder, at fagbevægelsesfolk, aktive i andre folkelige og progressive bevægelser, kritiske mennesker i det hele taget, men også mange organiserede venstreorienterede vælger at stemme Demokraterne nogle gange som det mindste onde, nogle gange direkte begejstrede (Kennedy, Clinton, Obama).

Mange af dem tilslutter sig oven i købet partiet – for at trække det til venstre. Når realiteterne senere er blevet tydelige, er der millioner af mennesker, der er blevet skuffede. Det vil også ske blandt Obamas støtter.

Dermed er det Demokratiske Parti i stand til at uskadeliggøre en stor del af den potentielle opposition, som enten bliver politisk passive eller bliver sovset ind i kampagnearbejde for en borgerlig pro-kapitalistisk politik og administration af det amerikanske samfund.

Kort sagt er Obama som en nytårskomet, der givetvis både kan flyve højt og brænde længe. Men i lys af de store forventninger – og ikke mindst det meget store behov for forandring, som han til syvende og sidst hverken vil eller kan indfri – er der al grund til at se på ham som en fuser, så vi i stedet kan få tændt op under det virkelige fyrværkeri.

Opgaven for socialister i USA netop nu er derfor dobbelt. For det første må de knytte an til de forventninger, som store grupper har til Obama og sætte maksimalt fokus på de sociale bevægelser, der kan lægge pres på den nye Obama-regering – og hvad der er endnu mere vigtigt: Lægge pres på hele det etablerede USA med dets finansyrster og militær-industrielle kompleks, der i dag sidder tungt på den reelle magt – helt uafhængigt af hvem, der nu end måtte sidde på præsidentposten. For det andet må de fastholde deres organisatoriske selvstændighed i forhold til Demokraterne og fortsætte det langstrakte, men helt nødvendige arbejde på at opbygge en tredje kraft, der er uafhængig af de to kapitalistiske partier, som bygger på arbejderbevægelsens og andre folkelige bevægelses styrke, og som præsenterer et politisk alternativ til kapitalismen.

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk